goniec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
13 grudnia 1942
Nr. 435
Cena w Wilnie 5 fen.

Wielki atak bolszewików załamał się z bardzo ciężkimi stratami

Zniszczono 206 nieprzyjacielskich wozów pancernych. — Pomyślne kontynuowanie własnych ataków. — W Tunisie zdobyto szturmem pewien uparcie broniony przez nieprzyjaciela przyczółek mostowy. — Ataki z powietrza na ważny port Sunderland

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 12 grudnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje

Na południowym odcinku frontu wschodniego odparły niemieckie, włoskie i rumuńskie oddziały z wielkimi stratami dla przeciwnika kilkakrotne nieprzyjacielskie ataki, prowadzone przy poparciu oddziałów lotniczych.

Po ściągnięciu nowych sił przystąpili bolszewicy wczoraj na południe od Rżewa do nowego wielkiego ataku na front niemiecki. Przez użycie niezwykle silnych oddziałów piechoty i wojsk pancernych próbowali oni przerwać front niemiecki. Ataki załamały się przy bardzo ciężkich stratach. Wojska lądowe i lotnictwo zniszczyły 170 wozów pancernych nieprzyjaciela, z czego 127 jedynie na odcinku pewnej dywizji piechoty. Dalszych 36 czołgów stracił nieprzyjaciel na południowy wschód od Toropca, gdzie się kontynuuje skutecznie własne ataki. Okrążone dywizje nieprzyjacielskie zostały pomimo wszystkich prób odsieczy ścieśnione na wąskiej przestrzeni. Na południe od jeziora Ilmeń załamały się ponawiane ataki nieprzyjacielskie.

W Cyrenaice odparto natarcie czołgów brytyjskich. Podczas ataku brytyjskich samolotów myśliwskich zestrzeliły niemieckie samoloty myśliwskie i artyleria przeciwlotnicza 8 maszyn. W Tunisie kontynuowały oddziały niemiecko-włoskie swoje ataki. Na południe od odcinka Medjerda zdobyto szturmem pewien zacięcie broniony przyczółek mostowy nieprzyjaciela i zniesiono całkowicie jego załogę. W ciągu dnia i nocy bombardowano porty zaopatrzeniowe nieprzyjaciela w Algierze. Trafiono obiekty portowe i zakotwiczone okręty. Pewna niemiecka łódź podwodna zatopiła przed Oranem jeden kontrtorpedowiec amerykański.

Statki ochraniające porty i artyleria przeciwlotnicza marynarki zestrzeliły u wybrzeży Norwegii i Flandrii 3 samoloty brytyjskie. Artyleria przeciwlotnicza broni powietrznej strąciła w ciągu ubiegłej nocy nad obszarem francuskim pewien 4-motorowy samolot.

Pewien zespół samolotów bojowych atakował w ciągu nocy ważny port i stocznię Sunderland. Powstały szeroko rozprzestrzenione pożary. Nie wróciły dwa samoloty niemieckie.

Podczas utarczki morskiej w nocy na 12 grudnia zatopiły lekkie niemieckie morskie siły zbrojne w Kanale jeden kontrtorpedowiec brytyjski oraz zapaliły jeden ścigacz.

Podczas walk na południowy zachód od Kalinina szczególnie odznaczyły się 78 dywizja piechoty pod dowództwem generała - porucznika Völkers'a oraz pewna kompania dział szturmowych.

Pomyślne walki na Wschodzie

BERLIN. Rozwój kontrataków niemieckich, prowadzonych w charakterze ofensywy w okolicy Toropca przyjmuje co raz wyraźniejszy obrót. Na tym odcinku ofensywa sowiecka nie tylko została bez trudu całkowicie wstrzymana, lecz dowództwu niemieckiemu udało się poza tym poprowadzenie silnego kontrataku. Oddziały niemieckie odbywają obecnie atak koncentryczny. Zdobycz w materiale wojennym już obecnie jest bardzo znaczna, lecz nie daje się jeszcze całkowicie obliczyć. Również na odcinku Stalingradu powiodły się ataki niemieckie na ugrupowania wozów pancernych sowieckich. Liczba czołgów, zniszczonych lub unieruchomionych tylko w ciągu dwóch ostatnich dni wzrosła na tym odcinku frontu o 104 jednostki.

Według obliczeń Dowództwa Naczelnego utraciły Sowiety w ostatnich 20 dniach przeszło 2.000 wozów pancernych, częściowo podczas odpierania ich ataków, a częściowo wskutek kontrataków ofensywnych niemieckich, tak że przeciętna strata tych jednostek dochodzi do 100 sztuk dziennie. Źródła miarodajne przypisują te pomyślne wyniki walk wozów pancernych okolicznościom następującym:

1. Skuteczności niemieckiej broni obronnej, przybierającej na sile,

2. Jakości wozów pancernych sowieckich, która zmniejsza się,

3. Faktowi, że załoga obsługująca sowieckie wozy pancerne jest widocznie obecnie gorzej wyszkolona i zupełnie nie wytrzymuje porównania z niemieckimi formacjami pancernymi.

Na środkowym odcinku frontu atak niemiecki zajął pewne terytorium. Oddziały niemieckie w ostrym natarciu daleko odrzuciły przeciwnika i wywalczyły nowe pozycje pomimo rozpaczliwego jego oporu. Podczas posuwania się naprzód zaatakowały oddziały niemieckie nieprzyjacielski obóz leśny, zajęty przez przeszło 2.000 ludzi i zniszczyły jego załogę. Posuwające się naprzód oddziały pewnej dywizji pancernej zdobyły liczne punkty oparcia nieprzyjaciela. W toku tych walk utracił przeciwnik 45 czołgów, 4 wozy obrony przeciwczołgowej, 29 armat, przeszło 1000 lekkiej broni piechoty, wiele samochodów ciężarowych i 267 jeńców. Na odcinku Toropca oddziały niemieckie odparły ataki przeciwnika i unieruchomiły 9 czołgów. Oddziały szturmowe pewnej dywizji broni powietrznej zaatakowały pozycje nieprzyjacielskie i podczas przedarcia się do nich zniszczyły 30 silnych bunkrów i 4 gniazda obrony. Przy dalszym wypieraniu nieprzyjaciela z rowów strzeleckich, wykurzyły one go przy pomocy miotaczy ognia jeszcze z dwóch bunkrów mieszkalnych razem z ich załogą. Przeciwnik poniósł ciężkie straty. Pomimo złych warunków atmosferycznych broń powietrzna bombardowała nieprzyjacielskie miejsca zbiórki i mieszkania oddziałów. Myśliwce niemieckie zmusiły poszczególne atakujące samoloty bojowe przeciwnika do walki i zestrzeliły 5 spośród nich.

Na południowy wschód od jeziora Ilmeń przeciwnikowi udało się częściowe przełamanie przy użyciu wielkiej ilości czołgów. W natychmiastowym kontrataku wyrównali grenadierzy pancerni miejsce przełamania się przy poparciu artylerii szturmowej. Zniszczyły one wysunięte naprzód siły nieprzyjaciela i zestrzeliły 2 wozy pancerne bolszewickie. Przy odpieraniu dalszych ataków przeciwnika udało się zniszczyć jeszcze 5 jego wozów pancernych. Oddział szturmowy, składający się z grenadierów i pionierów przedostał się do stanowisk nieprzyjacielskich i wysadził w powietrze kilka bunkrów. Przepędzono oddziały wywiadowcze przeciwnika.

Moskiewskie zarządzenia wywołane nędzą

RZYM. Stale wzrastające trudności w zaopatrzeniu skłoniły Moskwę do „chwilowego" zawieszenia jednej z podstawowych zasad bolszewizmu. Rada komisarzy ludowych zarządziła, by sowieckim fabrykom, warsztatom i urzędom przydzielić na własność ziemię na przeciąg pięciu do siedmiu lat na założenie ogrodów warzywnych, pod kartofle i t. p. i przekazać te ogrody robotnikom i pracownikom do osobistego użytku. Równocześnie wyszło zarządzenie, że robotnicy i pracownicy, opuszczający swoją fabrykę lub przedsiębiorstwo tracą natychmiast prawo do wspomnianych działek ziemi.

Zarządzenie powyższe trzeba uważać za ostateczne przyznanie się do faktu, że rolnictwo sowieckie nie może zaopatrzyć nawet najważniejszych fabryk uzbrojenia i urzędów w najpotrzebniejsze artykuły spożywcze. Gdy bieda, diabeł, jak wiadomo, zjada muchy: Moskwa widzi się zmuszona czynić koncesje przeklętemu pojęciu własności.

Powtórne bombardowanie Turynu

Włoski komunikat wojskowy donosi, że w nocy na czwartek samoloty nieprzyjacielskie ponownie bombardowały Turyn. Wiele budynków zostało zbombardowanych i runęło. Ogólne szkody są bardzo duże. Liczba ofiar poprzedniego ataku, jak dotychczas stwierdzono, wynosi 65 zabitych i 112 rannych. Straty ostatniej nocy nie są jeszcze znane.

Lotnicy brytyjscy, którzy w nocy na czwartek dokonali ponownego ataku terrorystycznego na Turyn, pogwałcili znowu przestrzeń powietrzną nad Szwajcarią. W rozmaitych okręgach, jak w Bazylei, Bernie, Lozannie, Genewie i Zurychu ogłoszono alarm przeciwlotniczy.

Australia w służbie Roosevelta

LIZBONA. Prezes ministrów Australii, Curtin, oświadczył na plenum parlamentu w Canberra, że Australia ustąpiła część swoich praw suwerennych na Pacyfiku. Starał się on motywować to wprzęgnięcie się do rydwanu Roosevelta okolicznością, że operacje wojenne z konieczności musiało ująć w swe ręce dowództwo północno-amerykańskie. Wobec oddania wszystkich możliwych sił Australii obecnie istnieje podstawa do przypuszczeń, że każda dalsza pomoc zbrojna będzie dostarczona z innych źródeł.

Tchnące pewnością zwycięstwa orędzia Wodza Niemiec

Führer do Tenno, Wiktora-Emanuela, Tojo i do Duce

Z Kwatery Głównej Führera, Z okazji rocznicy dnia, kiedy Niemcy, Włochy i Japonia, wierne duchowi paktu trzech, obwieściły swoją decyzję wspólnego prowadzenia aż do zwycięskiego końca narzuconej im przez Stany Zjednoczone i Anglię wojny wysłał Wódz Niemiec do Tenno i do króla i cesarza Wiktora Emanuela, jak również i do cesarsko-japońskiego premiera i do Duce następujące telegramy:

Führer do Tenno:

Z okazji rocznicy dnia, kiedy Niemcy, Japonia i Włochy obwieściły przed rokiem w uroczystej formie swoją decyzję prowadzenia aż do ostatecznego zwycięstwa w najściślejszym braterstwie broni narzuconej im przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię wojny, przesyłam Waszemu Majestatowi moje najszczersze pozdrowienia. Wspominam przy tym pełne chwały czyny bojowe naszych sprzymierzonych wojsk, stanowiące rękojmię naszego zwycięstwa i szczęśliwej przyszłości naszych narodów.

Führer do króla i cesarza Wiktora Emanuela:

W dzisiejszą rocznicę podpisania niemiecko - włosko - japońskiego przymierza wojskowego proszę Wasz Majestat o przyjęcie wraz z moimi najszczerszymi i najserdeczniejszymi pozdrowieniami najlepsze życzenia powodzenia oręża włoskiego. Przejęty mocną wiarą we wspólne ostateczne zwycięstwo wyrażam równocześnie przekonanie, że narodom naszym, jak również narodowi japońskiemu przypadnie w udziale po zwycięskim zakończeniu wojny szczęśliwa przyszłość życia pokojowego.

Führer do premiera Tojo:

W dniu dzisiejszej uroczystości, które oglądają mocarstwa paktu trzech zespolone w najściślejszym braterstwie broni i walczące o nowy i sprawiedliwy porządek na świecie przesyłam Waszej Ekscelencji moje najszczersze pozdrowienia. Pełne chwały zwycięstwa, odniesione przez wojska sprzymierzone w ubiegłym roku przeciwko wspólnemu wrogowi stanowią najpewniejszą rękojmię, że w Europie i w Azji Wschodniej walka przeciwko Anglosasom ukoronowana zostanie ostatecznym zwycięstwem mocarstw paktu trzech. Mając tę niezłomną pewność przesyłam Panu w dniu dzisiejszym moje najszczersze życzenia dalszych sukcesów japońskiego oręża.

Führer do Duce:

W dniu dzisiejszym, stanowiącym pierwszą rocznicę zawarcia przymierza wojskowego przez mocarstwa Osi z cesarstwem Japonii, wspominam Pana i faszystowskie Włochy z uczuciem wiernego koleżeństwa i najserdeczniejszej przyjaźni. W historii zwycięstwo zawsze przypadało w udziale tym narodom, które walcząc o słuszny ideał, miały odwagę zadać ostateczny cios przestarzałemu ustrojowi świata. Tak też Niemcy, Włochy i Japonia wyjdą zwycięsko z obecnych rozstrzygających zapasów. Mając tę niezachwianą pewność, przesyłam Panu, Duce, również przy tej okazji moje najserdeczniejsze pozdrowienia.

×

Minister Rzeszy von Ribbentrop przesłał ministrowi spraw zagranicznych cesarstwa Japonii, Tani'emu, oraz ministrowi spraw zagranicznych królestwa Włoch, hr. Ciano, następujące telegramy:

Od Ribbentrop'a do Tani'ego:

W dniu dzisiejszym upłynął rok od chwili podpisania układu o przymierzu, które zawarły Niemcy, Japonia i Włochy, tworząc nierozerwalną wspólnotę walki i losu. Wspominając tę historyczną chwilę i wspaniałe czyny wojsk sprzymierzonych przesyłam Waszej Ekscelencji moje najszczersze życzenia dalszego owocnego prowadzenia wspólnej walki wyzwoleńczej i chwały japońskiego oręża.

Od Ribbentrop'a do hr. Ciano:

Podpisany przed rokiem układ w sprawie wspólnego prowadzenia wojny przeciwko Stanom Zjednoczonym i Anglii zespolił mocarstwa Osi i cesarstwo Japonii w nierozerwalną wspólnotę broni i losu. Z okazji dzisiejszej rocznicy przesyłam Panu, mój drogi Ciano, swoje najserdeczniejsze pozdrowienia. Równocześnie wyrażam ponownie moje silne przekonanie, że wspólnie prowadzona walka mocarstw paktu trzech utoruje naszym narodom i narodowi japońskiemu drogę do lepszej i szczęśliwszej przyszłości.

Kłamstwa angielskie

OSLO. W związku z wiadomością, podaną przez angielską służbę informacyjną, że władze niemieckie zabroniły drukowanie biblii w Norwegii, sekretarz norweskiego towarzystwa biblijnego, proboszcz Koren stwierdza w prasie tutejszej, że w jednym tylko roku bieżącym towarzystwo to wydało conajmniej 83.000 egzemplarzy biblii i Starego Testamentu. Twierdzenie, jakoby w Norwegii obecnie brakowało biblii, zupełnie nie odpowiada rzeczywistości. Wobec uwarunkowanego czasami wojennymi braku materiałów, stały się tylko rzadszymi wydania zbytkowne biblii, oprawne w skórę świńską.

Akademia w radio

Wielkoniemieckie radio transmitowało 11 grudnia od godz. 19.15 do 19.45 przemówienia trzech ministrów spraw zagranicznych.

Lotniskowce na Pacyfiku

Po trzeciej bitwie koło wysp Salomona

Od chwili trzeciej bitwy koło wysp Salomona upłynęło już dwadzieścia dni. Słomiany ogień fantastycznych komunikatów o zwycięstwach, rozdmuchiwany przez Amerykanów jak zwykle po każdym spotkaniu z Japończykami w wysoko strzelające płomienie, przygasł, a odzywają się znowu poważne kłopoty dnia powszedniego. Jak to się działo już kilkakrotnie w ostatnich czasach, kłopotom tym dał wyraz człowiek, któremu one najbardziej bezpośrednio dokuczają. Australijski premier Curtin od dawna zrozumiał, że w jego sytuacji upiększanie sprawy i samooszukiwanie mogłoby być jedynie środkiem usypiającym własny naród. To też zrezygnował on w ostatniej swojej mowie ze wszelkiego kuglarstwa i poprzestał na realnym stwierdzeniu: los Australii zawisł od utrzymania „zewnętrznej linii obronnej", która ciągnie się od Nowej Gwinei przez wyspy Salomona do poprzednio francuskiej, a obecnie zajętej przez Amerykanów Nowej Kaledonii. Trzeba „powstrzymać nieprzyjaciela na odległość ramienia od siebie"; utrzymanie archipelagów jest niezbędne dla obrony Australii.

Powyższy opis sytuacji różni się tym od głupiej gadaniny amerykańskiej, że czyni właściwy podział ról na południowym Pacyfiku. Skoro jankesi znajdują upodobanie w przedstawianiu sobie, iż na Oceanie Spokojnym „przeszli do ofensywy", że zaczyna się „odbieranie zdobytych przez Japonię pozycyj" — jak to zwykle głoszą w Nowym Jorku — to brzmi to wprost dziecinnie. Rozpaczliwe wysiłki Australijczyków i ich nowych opiekunów zmierzają raczej do ograniczonego celu, mianowicie do zatrzymania jeszcze na przedpolu grożącej piątemu kontynentowi ofensywy japońskiej — przy czym trzeba się tutaj zastrzec, czy Japończycy istotnie zamierzają w tym miejscu przeprowadzić wielkie uderzenie. W każdym razie w Australii musiano uderzyć na alarm, kiedy sprzymierzeńcy Niemiec, Japończycy, w początkach lata wylądowali na zewnętrznych pozycjach australijskich, na Nowej Gwinei i na wyspach Salomona. Curtin ma całkowitą rację: tutaj znajduje się pierwsza linia obronna swojego kraju; Japończycy mogą myśleć o wielkich działaniach przeciwko Australii dopiero wówczas, kiedy zdobędą wysunięte stanowiska ubezpieczające przeciwnika.

Przebieg wojny w Europie w przekonywujący sposób wykazał, że nawet najsilniejsza potęga morska nie może, nie oglądając się na nic, ruszać na tereny, gdzie naraża się na działanie przeważającej floty powietrznej przeciwnika. Do śmiałych wypraw w bezpośredniej bliskości Australii lotnictwo japońskie wymaga możliwie mniejszych punktów zatrzymania, aniżeli ich dostarczyć mogą lotniskowce. Japońskie eskadry myśliwskie i bombowców muszą być stale przewożone, a to może się odbywać jedynie z Nowej Gwinei albo z wysp Salomona. Zacięte walki na lądzie, jakie już od miesięcy toczą się na wyspach południowego Pacyfiku, są zatem w gruncie rzeczy walką o bazy lotnicze, o silnie zakotwiczone lotniskowce na australijskim przedpolu. Przy tym niema to znaczenia, czy jedna, albo druga strona zajmie kilka tysięcy kilometrów kwadratowych więcej albo mniej; ważne jest jedynie to, kto lotnictwo drugiej strony wypędzi z pola walki, albo przynajmniej istotnie osłabi jego skuteczność.

Oczywiście jednak ta walka o bazy lotnicze staje się z konieczności również walką wojsk lądowych i flot. Skoro Japończycy usadowili się na wyspach Salomona, musieli Amerykanie uczynić wszystko, aby przeszkodzić ich pochodowi a tym to był jeden tylko środek; ukazać się samym z poważną siłą wojskową w krytycznym miejscu i przepędzić stąd przeciwnika. Próby tej dokonali jankesi z początkiem sierpnia: udało im się wysadzić znaczne wojska na wyspie Guadalcanar; co opłacili bardzo ciężkimi stratami swojej floty. Jednakowoż nadzieja na zniszczenie słabej załogi japońskiej przy pierwszym uderzeniu, zawiodła. Wyspa stała się teatrem zmiennych walk, a obecnie rozstrzygającą jest rzeczą, kto kogo potrafi zwyciężyć przewagą otrzymywanych posiłków. Amerykanom nie pozostaje zatem nic innego, jak tylko wciąż wysyłać do walki swoje i tak już silnie przetrzebioną flotę i wysyłać na miejsce własne posiłki oraz odwrotnie przeszkadzać dowozowi posiłków japońskich. Japończykom może to być tylko na rękę. Ich przewaga na morzu nie ulega żadnej kwestii; każde nowe spotkanie powoduje dalsze osłabienie nieprzyjaciela — przy czym niewątpliwie i Japonia ponosi też straty. Koło wysp Salomona niszczeją co raz bardziej amerykańskie siły morskie — a admirałowie Roosevelta nie mogą po prostu uniknąć tego zatrważającego topnienia sił.

Że w walce tej nie można liczyć na ostateczne rozstrzygnięcia z dnia na dzień, zrozumie każdy, kto sobie uzmysłowi odległości na Pacyfiku Południowym. Wojna na wschodzie rozszerzyła z pewnością wąską skalę myślenia, do jakiej Europa była dotychczas przyzwyczajona. Bo nawet najszersze pojęcia odległości europejskich kurczą się, kiedy staramy się je przenieść na przestrzenie Pacyfiku. Tysiąc kilometrów — to jest odległość między Berlinem a Florencją — dzieli Rabaul, najbardziej na południe wysuniętą bazę Japończyków od Guadalcanaru. Również na tysiąc kilometrów ciągnie się archipelag Salomona. Skrajne jego wyspy leżą tak daleko od siebie jak Tylża od Akwizgranu. 1500 km dzieli Rabaul od północnego australijskiego portu Townsville, który jest stałym obiektem bombardowań japońskich samolotów. Sama zaś Japonia oddalona jest od wysp Salomona okrągło o 5000 km, a z Hawajów do Australii jest znacznie jeszcze dalej. Konwoje, wiozące rezerwy lub materiał wojenny na południowy Pacyfik z Japonii albo ze Stanów Zjednoczonych przebywają nie dnie ale tygodnie w drodze.

W ten sposób zbyteczną jest rzeczą dodawać, że nieudane wyprawy z posiłkami dopiero po dłuższym czasie mogą być naprawione przez przybycie nowych konwojów.

Również dla oceny walk na samych wyspach potrzebne są porównania pojęć z naszego zakresu. Wyspa Guadalcanar jest tak wielka, jak Oldenburg i Lippe-Detmold, razem wzięte. Posiada ona góry, sięgające średnich wysokości alpejskich, do 2.400 metrów. Jasne jest zatem, że słabe stosunkowo oddziały wojskowe, jakie tutaj walczą, nie mogą tak od razu jeden drugiego wyrzucić do morza. W końcu ulegnie ta strona, która z daleko odsuniętych etapów nie otrzyma dostatecznych posiłków. Walka na samym Guadalcanarze nie tak bardzo jest zmaganiem się między walczącymi wojskami ekspedycyjnymi, ile raczej walką flot i lotnictwa o utrzymanie dróg komunikacyjnych. Według wszystkich dotychczasowych prób sił na morzu między Japonią a Amerykanami niema żadnej wątpliwości, kto w tej walce zwycięży.

„Oczywiście będziemy trzymali w swym ręku wyspy Salomona; czyż kiedykolwiek wątpił ktoś w to"? Tak przemawiał przed kilku dniami dowodzący obecnie na południowym Pacyfiku amerykański admirał Halsey podczas pewnego wywiadu prasowego. W każdym razie, uporczywię w to można wątpić. I warto zapamiętać sobie to pewne siebie powiedzenie — dołączając je do bogatego zbioru przepowiedni amerykańskich, które się nie spełniły.

Dzieło niemieckiej kultury na Wschodzie na usługach Europy

Generalny gubernator, minister Rzeszy Dr. Frank otwiera aktem państwowym nowy instytut badania tyfusu plamistego we Lwowie

LWÓW. (DNB). W czasie, kiedy na froncie wschodnim armia niemiecka chroni Europę w zaciętych i zwycięskich walkach przed niszczycielską trucizną bolszewickiego barbarzyństwa i ciemnoty, powstało we Lwowie w żmudnej i gorliwej pracy ostatnich miesięcy dzieło, które ma chronić Europę przed niebezpieczeństwem, grożącym również jej zdrowiu ze Wschodu. Dziełem tym jest wielki instytut badania tyfusu plamistego im. Emila von Behring'a, otwarty uroczyście we środę.

W uroczystym akcie państwowym uczestniczyła obok generalnego gubernatora, ministra Rzeszy, Dr. Frank'a i licznych przedstawicieli państwa, armii i partii, również wielka liczba wybitnych uczonych ze wszystkich stron Rzeszy, oraz przedstawiciele armii włoskiej i węgierskiej. Po przywitaniu przez gubernatora okręgu Galicji Dr. Wächter'a wyjaśnił generalny gubernator, minister Rzeszy, Dr Frank, znaczenie założenia tego instytutu badawczego. Stanowi to jeden z najchlubniejszych dokumentów historii niemieckiej zdrowotności i niemieckiej sztuki lekarskiej, że opierając się na doświadczeniach dawniejszych wojen wypowiedziano zaraz z początku zajmowania obszarów wschodnich wojnę tyfusowi plamistemu, wojnę specjalną, którą prowadzi się równolegle z wielką wojną, a bronią jej jest wiedza. Wojna ta wraz ze swoim zwycięstwem zapowiada nie mniej błogosławieństw, aniżeli osiągnie się przez zwycięstwa na polu militarnym.

Jest to, — zakończył swoją przemówienie generalny gubernator Dr. Frank — szczęście dla Wschodu, że panują obecnie nad nim Niemcy. Narody mieszkające na tych przestrzeniach odczują błogosławieństwo przywództwa niemieckiego w tym, że wraz z mieczem niemieckim przyszła tutaj niemiecka nauka, niemiecka wiedza i zdolność na wszystkich polach ludzkiej działalności. Pod tym hasłem dokonał on otwarcia Instytutu Behring'a do badań tyfusu plamistego we Lwowie.

Profesor Dr. Blome oznajmił jako przedstawiciel Reichsgesundheitsführer'a Dr. Conti'ego, że lwowski instytut badawczy, który powstał dzięki poparciu ze strony nauki i niemieckiego ducha przedsiębiorczego ma się rozwinąć nie tylko w największy instytut badania tyfusu w Europie, lecz również na całym świecie. Z tego można wnosić, jak bardzo Niemcy starają się o to, by nie tylko własnemu narodowi służyć na polu zdrowotności. Niemcy chronią ponadto swoją działalnością i swoim doświadczeniem równocześnie i inne narody. W rzeczywistości jest to tak, że Niemcy stworzyły nie tylko wał zbrojny przeciwko bolszewizmowi dla obrony Zachodu, lecz że obok tego wału zorganizowano również ochronę przeciwko zarazom.

Stary kurs

GENEWA. Lord Linlithgow, którego okres urzędowania w charakterze wicekróla Indyj upływa w nachodzącym kwietniu, zgodził się w międzyczasie zatrzymać swój urząd jeszcze pół roku. Na marginesie tej komedii zaznacza „Evening Standard", że obsadzenie tego odpowiedzialnego stanowiska jeszcze nigdy nie sprawiało premierowi angielskiemu takich trudności, jak tym razem, chociaż chodzi tutaj o jedno z najwyżej opłacanych stanowisk w brytyjskim imperium; wicekról pobiera przecież 20.000 funtów rocznie. W każdym razie pozostawienie Linlithgow'a na stanowisku wicekróla oznacza, że Anglia zamierza nadal utrzymać swój dotychczasowy nieprzejednany kurs wobec Indyj w niezmienionej formie.

SZTOKHOLM. W związku z przedłużeniem pełnomocnictw dla wicekróla Indii, pisze londyński „Times", że jest mało prawdopodobnym, aby Linlithgow był z tej decyzji zadowolony. Również trudno uważać, aby fakt ten wywołał zadowolenie w Indiach lub Anglii. I tu i tam spodziewano się, że mianowanie nowego wicekróla przyniesie zmianę w traktowaniu skomplikowanego problemu hinduskiego. W wielu sferach zarządzenie to wywołało wrażenie, że i tym razem nie udało się rządowi powziąć decyzji, odpowiadającej ważności tej sprawy.

Terror w Algierze

Rozstrzelanie 10 dziennikarzy francuskich

PARYZ. (DNB). Amerykanie prowadzą w Algierze system terroru, posługując się przy tym żydami, którzy pełnią rolę donosicieli i szpiegów Sprawce żydów należy również przypisać krwawy akt, ofiarą którego stało się 10 dziennikarzy francuskich. W związku z tym donoszą z Algieru: Dziennikarz francuski Marcel Sauvage został rozstrzelany z rozkazu władz Stanów Zjednoczonych w Algierze. Sauvage znany był jako autor wielu powieści i wierszy i również słynął jako dziennikarz. Prasa paryska energicznie protestuje przeciwko rozstrzelaniu Suavage i zaznacza, że rozstrzelano jeszcze innych dziewięciu dziennikarzy francuskich. Z naciskiem mówi ona, że wszyscy ci dziennikarze byli zadenuncjowani przez żydów pod zarzutem, że popierali oni politykę Petain'a i byli przeciwnikami inwazji w Afryce Francuskiej. Dzienniki paryskie żądają odwetu w formie aresztowania zakładników spośród zamieszkałych we Francji Anglików, Amerykanów, żydów i gaullistów.

Atak na Port Darwin

BERLIN. Japońskie samoloty bojowe zaatakowały urządzenia portowe w Port Darwin, w północnej Australii. Obiektem ich ataku była flota transportowa złożona z 12 okrętów, wśród których znajdowały się dwa wielkie transportowce po 9000 trb. każdy. Atakując z niskiego lotu rzucały się samoloty japońskie kilkakrotnie mimo bardzo gwałtownej obrony na okręty. Trzy parowce o ogólnym tonażu 14.000 trb. zatopiono celnymi bombami zewnątrz basenu portowego oraz wzniecono pożar na jeszcze jednym okręcie o 6.000 trb. Równocześnie trafiono bombami wielki transportowiec wojskowy, który zatonął. Kontrtorpedowce australijskie zaniechały próby przyholowania ciężko trafionego okrętu do portu. W ten sposób wskutek tego jednego ataku stracił nieprzyjaciel cztery okręty o 23.000 trb.

Knowania komunistów w Argentynie

BUENOS AIRES. Leopoldo Lagones wygłosił tutaj bardzo ciekawy odczyt przez radio o akcji komunistów w Argentynie. Lagones jako były kierownik policji politycznej, najlepiej może wtajemniczony w tę sprawę, mówił o akcji propagandowej zjednoczenia narodowego Argentyny. Przedmiotem uwagi agitatorów komunistycznych jest przede wszystkim siła militarna narodów. To też odbywa się systematyczne szpiegowanie w armii w celu jej rozprzężenia. Celem ostatecznym tej roboty jest wojna domowa dla utworzenia dyktatury proletariatu.

Zdaniem mówcy, przepełniona nienawiścią armia okropności oczekuje odpowiedniej godziny dla wyjścia z ogniem i mieczem na ulicę. Również rząd zupełnie zdaje sobie sprawę z tego niebezpieczeństwa. W dniu 11 kwietnia stwierdził rząd w pewnym doniesieniu do szefa policji, że czynna propaganda komunistyczna znajduje się obecnie w rękach tajnych organizacyj. Tak zwani komuniści intellektualni są dla Argentyny jeszcze bardziej niebezpieczni, niż proletariat rewolucyjny, a to wobec ich obcego pochodzenia. Według sprawozdania senatu w roku 1936, istnieje 476 dzienników i tygodników, pracujących w Argentynie na rzecz komunizmu. Na zakończenie stwierdził mówca, że nie zdarzył się ani jeden strajk robotników i ani jedno oszczercze wystąpienie przeciwko rządowi, w którym by zasadniczo nie uczestniczyli komuniści. Tylko ścisłe zespolenie Argentyńczyków patriotycznie czujących może usunąć to niebezpieczeństwo.

Akcja oczyszczania terenu szantuńskiego

TOKIO. Jednostki japońskie, które w dniu 22 listopada rozpoczęły trzecią akcję oczyszczającą na półwyspie szantuńskim, wzięły 8.875 jeńców zdobyły 523 karabiny, 150 moździeży ziemnych i 6 lekkich karabinów maszynowych. Nieprzyjaciel pozostawił 1183 zabitych na polu walki.

Od 8 grudnia 1942 r. jednostki floty japońskiej zatopiły przy wybrzeżu chińskim i na rzekach tamtejszych [illegible] statków i zdobyły 1072 [illegible] Jednostki [illegible] zniszczyły w walkach 9.133 żołnierzy nieprzyjacielskich, poza tym wzięto 2134 jeńców.

Rząd japoński przemianował, według urzędowego komunikatu, nazwy następujących terytoriów. Byłe Borneo brytyjskie na Kita Borneo (Borneo północne), Borneo holenderskie na Borneo Minami (Borneo południowe), Malaję na Malai, a Batawię na Dyakartę.

Unieruchomienie drogi do Murmańska

BERLIN. Od września nie przybyła do portu murmańskiego ani jedna karawana statków z Anglii. Na ogół w tym czasie przybyły 3 statki: jeden statek 2.000 tonowy z ładunkiem mundurów i bielizny, mniejszy parowiec o pojemności 1200 ton i jeden frachtowiec o pojemności 4200 ton, który był atakowany przez niemieckie samoloty bojowe u półwyspu Rybackiego i przybył do Murmańska z ciężkimi uszkodzeniami i prawie zniszczonym ładunkiem. Statki te wciąż znajdują się jeszcze w porcie i nie mogą odważyć się jechać z powrotem. Nie ma w dyspozycji jednostek dla ich zabezpieczenia, gdyż kilka kontrtorpedowców sowieckich i łodzi konwojowych jest uszkodzonych i stoi w porcie a wojenne okręty angielskie już nie kursują po Morzu Barentsa

Kłopoty wojenne USA w oświetleniu prasy amerykańskiej

GENEWA. Nowojorski korespondent „Sunday Times" pisze, że Stany Zjednoczone wkraczają w drugi rok wojny wśród wielkich kłopotów i obaw. Niejeden objaw, istniejący tak wewnątrz kraju, jak i poza jego granicami, daje powody do takich przypuszczeń. Wśród społeczeństwa nie pozostało z ducha entuzjazmu, panującego w czasie inwazji do Francuskiej Afryki Północnej. W związku z tym rozlegają się skargi na straty, poniesione w statkach i panuje niezadowolenie z powolnego biegu akcji. Przygnębiająco również oddziaływ przejście z Darlenem i de Gaullem.

Co się zaś tyczy walk na froncie wschodnim, korespondenci wojenni gazet północnoamerykańskich ostrzegają swych czytelników przed traktowaniem ofensywy Sowietów, jako ich sukcesu. Szczególnie krytycznie względem Sowietów jest nastawiony „New York Times". Dziennik ten stwierdza, że Sowiety nie odebrały z powrotem ani jednej pozycji kluczowej od Niemców.

Sytuacja w Azji Wschodniej przedstawia się również nie różowo dla demokracji wogóle, a dla Amerykanów w szczególności. Wszędzie należy prowadzić ciężkie walki bez poważniejszego powodzenia. Jakkolwiek wiele mówi się o wyzwoleniu z powrotem Burmy, to jednak ani razu nie przystąpiono do realizacji tego zadania, a tymczasem Czungking z każdym dniem to raz to bardziej słabnie.

RZYM. Na linii kolejowej Algier-Oran koło Blidy wykolejono wielki pociąg z transportem żołnierzy amerykańskich. Parowóz najechał na minę podłożoną przez nieznaną osobę. Prawie wszystkie wagony przewróciły się. Tor ciężko uszkodzono. Katastrofa pociągnęła śmierć 62 osób i rany przeszło 200.

Prasa włoska o przystąpieniu Japonii do wojny

RZYM (DNB). Pierwsza rocznica przystąpienia Japonii do wojny wysuwa się na czoło wtorkowej prasy rzymskiej, która w obszernych artykułach podkreśla ogromne sukcesy Japonii w pierwszym roku wojny na całym obszarze Dalekiego Wschodu. „Messagero" zaznacza wi[...] winę Roosevelta i stwierdza, że Japonia, podobnie jak Niemcy i Włochy prowadzi wojnę obronną, w której odniosła wspaniałe zwycięstwa i zadała nieprzyjacielowi niepowetowane straty.

Dyplomatyczny współpracownik agencji Stefani wskazuje na to, że M[...] w swoim sprawozdaniu w dniu 2 grudnia wyjaśnił znaczenie jakie przywiązują Włochy do przystąpienia do wojny Japonii. Udział Japonii w wojnie mocarstw Osi jest, jak pisze agencja Stefani, jednakowo ważny ze stanowiska praktycznego, moralnego i strategicznego. Ze stanowiska praktycznego wskutek potężnych zwycięstw na lądzie, na morzu i w powietrzu, które chlubnie świadczą o wybitnym dowództwie wojskowym i o bojowych cnotach narodu japońskiego. Z moralnego punktu widzenia przez to, że Azja stanęła po stronie Europy. Obydwa najbogatsze w ludność kontynenty, z których wyszła wszelka kultura w przeszłości i teraźniejszości, walczą dzisiaj wspólnie o swoją wolność. Ze stanowiska strategicznego, ponieważ przystąpienie do wojny Japonii stworzyło dwa olbrzymie fronty wojenne, które w rzeczywistości stanowią jeden front. Zjednoczone siły brytyjskiego imperium, Stanów Zjednoczonych i Rosji Sowieckiej nie potrafiły pokonać potężnego bloku, który tworzą mocarstwa paktu trzech, dysponujące olbrzymimi rezerwami ludzkimi i materialnymi oraz wybitnym uzbrojeniem.

Przedłużenie wystawy „Walka na Wschodzie o los Europy"

Wobec wielkiej frekwencji zwiedzających, wystawa „Walka na Wschodzie o los Europy" została przedłużona do dnia 31 grudnia b. r. Dotychczas przez lokal muzeum sztuki, gdzie mieści się wystawa, przewinęło się ponad 10.000 zwiedzających. Kto więc jeszcze nie obejrzał tej wielce interesującej wystawy, ten jeszcze ma sposobność uczynić to. (z)

W sprawie wydawania nowych dowodów osobistych

Zgodnie z wydanym zarządzeniem władz administracyjnych biura paszportowe przy ul. Wielkiej Nr. 30 i Rotundo (d. Stroma) Nr. 5 rozpoczęły zamianę „Svetimsalio liudijimas" i paszportów litewskich wydawanych przez komisariaty policji po czerwcu 1941 roku na tymczasowe dowody tożsamości. Obecnie biura te formalnie są oblężone przez zainteresowanych obywateli miasta, tworząc kilometrowe kolejki. Wskutek masowego zgłaszania się interesantów po kilka tysięcy osób dziennie, aby móc w terminie wyznaczonym otrzymać nowy dowód tożsamości, personel biur nie jest w stanie podołać pracy i załatwić wszystkich zgłaszających się. Wobec powyższego byłoby wskazanym, aby Zarząd Miejski w miarę możliwości nie zwlekając uruchomił dodatkowo jeszcze kilka punktów wydawania nowych przewidzianych zarządzeniem dokumentów. Zwiększenie liczby punktów paszportowych niewątpliwie dodatnio wpłynie na usprawnienie pracy w zamienianiu dowodów. Przypominamy, że oprócz dowodów „Svetimsalio liudijimas" podlegają zamianie na tymczasowe dowody osobiste również paszporty litewskie wydane przez Komisariaty Policji po 17-tym czerwca 1941 roku.

Wielką ulgę przyniosłaby możliwość zamiany tych dowodów pracownikom centralnie przez urzędy, fabryki i przedsiębiorstwa, podobnie jak to ma miejsce przy otrzymywaniu kart żywnościowych. (w)

Mrozy nadchodzą, należy pomyśleć o zabezpieczeniu rur wodociągowo-kanalizacyjnych

Doświadczenie roku ubiegłego nakazuje jaknajdalej idące zabezpieczenie na okres zimowy przewodów wodociągowo-kanalizacyjnych.

Instalacja przewodów wodociągowo-kanalizacyjnych została uszkodzona w większości domów wileńskich. Powstałe stąd straty w dzisiejszych czasach wojennych są olbrzymie, a brak części zamiennych utrudnia doprowadzenie uszkodzonych instalacji do stanu używalności. Zabezpieczyć w piwnicach przechodzące rury wodociągowe słomą albo w czasie nastania mrozów, ustawić tam żarownie, wypadnie o wiele taniej niż późniejsza naprawa. Trzeba wykazać tylko trochę dobrej woli. Możność korzystania we własnym mieszkaniu z wody pozwala jednocześnie na używanie łazienki co w znacznym stopniu odciąża łaźnie publiczne bo i tak wyznaczony dla łaźni skromny kontyngent drzewa opałowego nie pozwala na codzienne opalanie. Wiemy jaką uwagę zwracają władze na higienę i stan zdrowotny mieszkańców okręgu wileńskiego. Dlatego też należy w czas pomyśleć o tym, aby pozostała reszta i część naprawionych z wielkim trudem przewodów wodociągowo-kanalizacyjnych należycie została opatrzona i zabezpieczona przed działaniem mrozów. (w)

Informacje po polsku na wystawie „Walka na Wschodzie o los Europy"

Celem udostępnienia wystawy „Walka na Wschodzie o los Europy" zostały wprowadzone dyżury przewodników po wystawie, władających językiem polskim. Dyżury są codziennie w godz. godz.: 10—14.

Wiadomości z dnia

13 Grudzień	NIEDZIELA Łucji Wschód słońca 6.35 Zachód słońca 14.54

DZISIAJ ZACIEMNIAMY OKNA OD 15.00 DO 7.25.

— OSTRZEŻENIE. Komendant Sicherheitspolizei i SD ogłasza następujące ostrzeżenie:

Niniejszym podaje się do wiadomości ludności Okręgu Generalnego Litwy, że w ostatnim czasie nieprzyjacielskie samoloty często zrzucają różne przedmioty jak wykręcane ołówki, wieczne pióra, zapalniczki, fajki, solniczki i t. p. Są one napełnione materiałem wybuchowym i eksplodują przy podnoszeniu.

Szczególnie ostrzega się przed podnoszeniem tych przedmiotów przez nieświadomych a zwłaszcza przez dzieci. „W. Z.".

— SPRAWDZANIE MIAR I WAG. Wileński urząd miar i wag podaje do publicznej wiadomości, że wszelkie miary i wagi ocechowane w roku 1940 muszą być najpóźniej do dnia 31 grudnia b. r. przedstawione do urzędu (ulica Trocka 10 telefon 753) do ponownego ocechowania. Używanie miar, wag, czy odważników (ciężarków) dawniej ocechowanych, albo wcale nie ocechowanych będzie karane. Ponieważ niektórzy tłumaczą się, że ich wagi są zepsute, więc wyjaśniamy, że warsztaty przy ulicy Niemieckiej 19 — 22 (tel. 13-18) są zaopatrzone we wszelkie niezbędne do naprawy wag materiały, więc takie tłumaczenia nie będą wcale uwzględniane. (z)

— JUŻ CZAS NAJWYŻSZY WYSŁAĆ PACZKI ŚWIĄTECZNE. Zwykle w okresie świąt Bożego Narodzenia wzrasta w wysokim stopniu ilość wysyłanych przesyłek pocztowych, przeciążając nadmierną pracą personel pocztowy. W dodatku, przesyłki wysyłane przed samymi świętami, przekraczają zdolność przesyłkową urzędów pocztowych i dochodzą ad resatów nieraz ze znacznym opóźnieniem. Dlatego też należy pospieszyć się z wysyłaniem paczek świątecznych i we własnym interesie nadać je możliwie najwcześniej, aby w ten sposób zapewnić im dojście do adresata na czas i ułatwić pracę pocztowcom.

Przy tej okazji przypominamy, że paczki muszą być dobrze i mocno zapakowane, oraz starannie owiązane szmurkiem. Oprócz czytelnego adresu nadawcy i odbiorcy na wierzchu paczki należy na wszelki wypadek włożyć odpisy tych adresów do środka paczki. (r)

— DO WIADOMOŚCI HOTELI, RESTAURACJI I T. D. Izba gospodarcza podaje do wiadomości wszystkich hoteli, restauracji, kawiarni, barów, herbaciarni, a także pensjonatów i domów noclegowych o konieczności zarejestrowania się w Izbie gospodarczej, celem uzyskania koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa. Rejestracja winna być dokonana najpóźniej do dnia 4 stycznia 1943 r. Wszystkie dawniej wydane koncesje tracą w dniu tym swoją ważność. Jeżeli przedsiębiorstwo był już kiedykolwiek koncesjonowane, to do podania o koncesję, należy dołączyć potwierdzony notarialnie odpis starej koncesji. Podania winne być pisane w języku niemieckim i litewskim. Wszelkie wyżej wymienione przedsiębiorstwa miasta i okręgu Wilna wnoszą podania do wileńskiego oddziału Izby gospodarczej. (z)

— SYPIĄ SIĘ PROTOKUŁY ZA NIEOCZYSZCZANIE CHODNIKÓW. Wielokrotnie podawaliśmy już o konieczności czyszczenia przez dozorców chodników. Mimo tego wielu dozorców ani myślało o wykonaniu tego obowiązku, zwłaszcza na przedmieściach. Obecnie policja przystąpiła do spisywania protokułów na winnych. Dozorcy ci zostaną ukarani grzywnami. (z).

— PRODUKCJA NACZYŃ GLINIANYCH. Przed pewnym czasem państwowe wytwórnie ceramiczne uruchomiły działy garncarskie, produkujące naczynia gliniane, obliczone przede wszystkim na potrzeby ludności wiejskiej. Mimo braku odpowiednich fachowców i urządzeń w niektórych wytwórniach działy te rozwinęły się pomyślnie i wiele wyrobów już znalazło się na rynku, wszędzie natrafiając na chętnych nabywców. Byłoby tylko pożądane lepsze zorganizowanie zbytu na te naczynia, jak również ustalenie cennika, gdyż przy obecnym stanie rzeczy przygodni pośrednicy pobierają zbyt wygórowane ceny. (r)

— JAK OTRZYMAĆ BUTY ROBOCZE I ODZIEŻ. Jak się dowiadujemy w biurze Związków Zawodowych, przedsiębiorstwa i fabryki, które chcą otrzymać dla swoich pracowników-robotników ubranie albo buty robocze, powinny wnieść podanie według nowo ustalonej formy. Na każdy rodzaj ubrania powinno być złożone oddzielne podanie. Podanie musi być napisane w języku niemieckim i litewskim. Otrzymane ubranie lub buty zostają własnością przedsiębiorstw. (w).

— WYSTAWA PRZECIWALKOHOLOWA W WILNIE. Według otrzymanych wiadomości odbywająca się obecnie w Kownie wystawa przeciwalkoholowa zostanie w najbliższym czasie przewieziona do Wilna. Wilnianie będą więc mogli również zwiedzić tę interesującą wystawę.

— NIE WOLNO WYPŁACAĆ WYNAGRODZEŃ W NATURZE. W stosunkach pomiędzy gospodarzami, a robotnikami rolnymi często zdarza się, że należność za pracę umówiona w gotówce jest wypłacana w artykułach spożywczych i zbożu. Postępowanie takie jest niedopuszczalne. Jeżeli należność była umówiona w gotówce, to należy ją wypłacać w gotówce. Wypadki, w których można wypłacać wynagrodzenie w naturze, są wyczerpująco omówione w zarządzeniach i dla tego, przy zawieraniu umów o pracę za wynagrodzenie w naturze, należy wprzód poinformować się w gminie, czy umowa jest zgodna z prawem. (r)

— W SPRAWIE WÓDKI NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA. Jak nam wyjaśniają w Wydziale Aprowizacyjno - Gospodarczym nie zapadła jeszcze decyzja co do wydawania mieszkańcom wódki na kartki żywnościowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia. (w)

— KURSY ROLNICZE W MEJSZAGOLE. W dniu 1 b. m. w Mejszagole został otwarty kurs rolniczy. Na otwarciu kursu przemawiał rejonowy agronom, oraz wójt. Udział w kursie bierze 32 rolników, przeważnie właścicieli małych i średnich gospodarstw rolnych. Wobec kursistów przewiduje się cały szereg udogodnień, jak n. p. pierwszeństwo w nabywaniu inwentarza i narzędzi rolniczych, zwolnienie od prac obowiązkowych i t. d. Po zakończeniu kursu słuchacze otrzymają dyplomy. (z)

— ZA PORZĄDEK MŁÓCENIA ODPOWIADAJĄ WÓJTOWIE. W gminach powiatu wileńskiego odbywa się obecnie wymłócanie zboża. Ponieważ nie wszędzie młócka odbywa się w należytym porządku, przeto podaje się do publicznej wiadomości, że za porządek młócki są odpowiedzialni wójtowie gmin. To też każdy wójt winien bacznie dopilnować, czy w jego gminie młócenie zboże odbywa się w porządku, należytej kolejności i t. p. (z).

— POWSZECHNY SPIS BYDŁA NASTĄPI 15 GRUDNIA. Zgodnie z zarządzeniem Reichskommissar'a z 28 października 1942 r. zostanie przeprowadzony w kraju wschodnim powszechny spis bydła. Generalkomisarowie wydadzą odpowiednie przepisy wykonawcze. W Litwie w poprzednich latach były przeprowadzane spisy bydła, które świadczyły o wysokim stanie gospodarki hodowlanej. Tegoroczny spis bydła zostanie przeprowadzony przez krajowy urząd statystyczny przy współdziałaniu kierownictwa samorządowego (samorządów miejskich i wiejskich). Spis bydła obejmie wogóle zwierzęta domowe, a więc bydło rogate, konie, owce, świnie, drób. Wszelkie opuszczenia i wykroczenia w tej dziedzinie będą surowo karane. Spis bydła jest przeprowadzany w interesach gospodarki rolnej i hodowlanej, dlatego więc musi dać ścisłe i wyczerpujące wyniki. „W. Z.".

— MLEKO NALEŻY DOSTARCZAĆ SUMIENNIE. Zarząd główny Pienocentrasu rozesłał okólnik do wszystkich mleczarni, w którym zaleca kierownikom zwracanie szczególnej uwagi na przebieg dostaw mleka przez okolicznych rolników. Ponieważ znaczna część rolników wcale nie wykonuje dostaw mleka, lub wykonuje je niedbale, więc jest konieczne aby personel mleczarni przy każdej okazji pouczał dostawców o potrzebie sumiennego dostarczania mleka, jednocześnie wskazując na konsekwencje, jakie może pociągnąć za sobą zaniedbanie tego obowiązku. Wiadomo przecież, że władze przewidziały następujące sankcje karne za zaniedbywanie dostaw mleka odebranie krów, wydalenie z gospodarstwa, skierowanie do obozu pracy przymusowej itp.

Okólnik ten zobowiązuje kierownictwo mleczarni do troskliwej obserwacji przebiegu dostaw mleka i nakazuje im zawiadamianie organów wykonujących nadzór dostaw obowiązkowych o wszelkich zauważonych zjawiskach nienormalnych. (r)

— NARADA W SPRAWIE DOSTAW MLEKA. Ze względu na to, że rolnicy już zamknęli swe bydło w chlewach i z powodu trudności transportowych ostatnio bardzo skurczyło się zaopatrzenie miast. Zwłaszcza odczuwa się brak mleka w Wilnie, gdzie go nawet nie wystarcza na potrzeby szpitali i małych dzieci.

W tej sprawie odbyła się specjalna narada u radcy generalnego rolnictwa z udziałem przedstawicieli zainteresowanych urzędów, podczas której zostały zadecydowane środki należytego zaopatrzenia miast w mleko, które niebawem zostaną wprowadzone w życie. Należy więc spodziewać się, że Wilno niedługo będzie otrzymywało dostateczną ilość mleka. (r)

— KSIĘGI KONTROLI DOSTAW MLEKA. Obecnie przystąpiono do druku specjalnych ksiąg kontroli mleka, w których będą mieli swe konta wszyscy dostawcy mleka z rejonu danej mleczarni. Konta będą prowadzone w ten sposób, aby w każdej chwili można było skontrolować wykonywanie dostaw mleka przez każdego rolnika. Księgi powyższe już niebawem będą rozesłane do mleczarni. Ten sposób kontroli usunie wiele nieporozumień, które obecnie bywały dość częste. (r)

— WŚCIEKLIZNA WYGASA. W ciągu ostatnich trzech miesięcy nie zanotowano w Wilnie ani jednego wypadku wścieklizny u zwierząt. Mimo to rakarze miejscy nadal prowadzą akcję zwalczania plagi bezdomnych psów i kotów. W ciągu listopada b. r. w rakarni miejskiej zabito 32 psy bezdomne. (z)

— NIEMENCZYN OTRZYMA ŁAŹNIE. Budowa łaźni dezynfekcyjnej w Niemenczynie dobiega końca. Wobec tego wkrótce już ta ważna w walce o zdrowie ludności placówka rozpocznie swoją działalność. (z)

OFIARY

Do b. pracowników miejskich!

Zwracam się z gorącą prośbą do b. pracowników miejskich by przyszli z pomocą materialną koledze Kazimierzowi Kutyłowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Gervecių (Parkowa) 7, który znajduje się w b. ciężkiej sytuacji, mając na swym utrzymaniu chorą siostrę. Dla wymienionego składam w Adm. „Gońca" — 20 RM.

Ignacy Witak.

•

Zamiast kwiatów z okazji imienin kier. f-my p. Aleksandra Czyżewskiego, pracownicy działu szewskiego f-my A. Brewiński w Wilnie składają na gwiazdkę dla biednych dzieci — 70 RM.

Majster działu A. Gulbitowicz.

•

Na gwiazdkę dla polskich dzieci składają Teresa i Jolanta Rynkiewiczówny — 10 RM.

+ **KAZIMIERZ ŻARNOWSKI**
emeryt Dyrekcji Lasów Państwowych
po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. sakramentami zmarł dnia 11 bież. mies. w wieku lat 67.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Pauto[...] (Popławska) 7 do kościoła po-Bernardyńskiego nastąpi 13 b. m. o g. dz. 15. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w tymże kościele w dniu 14 b. m. o godzinie 10 rano, po czym nastąpi pogrzeb na cmentarzu Ross.
O tych smutnych obrzędach zawiadamia Krewnych, Znajomych i Przyjaciół zbolała
Żona - Brat.

+ **Zygmunt DOMAŃSKI**
farmaceuta, były długoletni właściciel apteki Świętojańskiej w Wilnie
zmarł dn. 6 grudnia 1942 r. w wieku lat 77 i został pochowany na cmentarzu Rossa. Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy zostanie odprawione w dn. 16 grudnia 1942 r. o godz. 8-mej w kościele św. Jakuba.
O czym zawiadamia Krewnych i Znajomych
Syn.

Z powodu utraty naszego Kolegi Współpracownika Dyrekcji Kolejowej w Wilnie
+
W Zołdą - Zygmunta
STUNDZISA
który zmarł po długich cierpieniach dnia 9 grudnia 1942 r. wyrażamy serdeczny smutek i ostatnie koleżeńskie pożegnanie
Pracownicy Działu Nawierzchni Dyrekcji Kolejowej w Wilnie

FILHARMONIA

ul. Aušros Vartų (Ostrobramska) 5.
W niedzielę 13 b. m. o godz. 18
w sali Filharmonii
XIII KONCERT SYMFONICZNY
Dyrygent: B. Dvarionas.
Solistka: L. Bvtąutaitė (fortepian).
W programie: R. Wagner — Uwertura z opery „Meistersinger", Fr. Chopin — koncert F-moll na orkiestrę i fortepian. P. Czajkowski — 6. Symfonia.
Bilety 1—4 RM.
Bilety w kasie Filharmonii od do 13 i od 16 do 18.30. Telefon 14-18. W dzień koncertu w kasie Teatru Miejskiego od 16. Po rozpoczęciu się koncertu na salę wstęp wzbroniony.

KINA

Soldatentheater II Vilniaus Wileńska 8
„Anuszka"

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47 tel. 6-71
„Angelika"

„ADRIA" Didžioji Wielka 35 tel 16-37
„Między ziemią a niebem"
Jutro premiera: „Koncert życzeń".

„MUZA" Naugarduko Nowogródzka 8, tel 6-62
„KOT W BUTACH"
Jutro: „Golonia idzie przez mi sto".

„AUSZRA" (Zawalna) 54. tel. 17-90
„STUKAS"
Jutro: „Między niebem a ziemią".

„Kolejowe" Geležinkelio Kolejowa 14 tel 14-13
„WESOŁA MUZA"
Jutro: 1) „Kot w butach"
2) „Towarzysz Edelstein"

„GRAŻYNA" Nowo Wilejka
Operetka
„Ostatnie 7 lat nieszczęść"

Koncesjonowany Prywatny Zakład Fryzjerski
przy ul. Aušros Vartu (Ostrobramskiej) 29 róg Kolejowej.
SALONY DAMSKI I MĘSKI.
Gwarantowana trwała ondulacja najlepszymi płynami. Farbowanie włosów brwi i rzes. Tamże pracuje znana manicurzystka p. Jadzia z byłej pracowni fryzjerskiej „Puszas" —
WŁADYSŁAW WITOLD i STANISŁAW.

Legion Speer!

Bezwzględnie ostateczny termin zapisów do naszego legionu upływa 19 grudnia bieżącego roku. Kandydaci mogą dowiedzieć się o wszystkich szczegółach odnoszących się do tej sprawy w naszym biurze werbunkowym:
Wilno, Vytautas Str. 12/1 (Zwierzyniec).
Godziny urzędowania codziennie od 9 do 15.

CHOINKOWE OZDOBY SKLEPOM

poleca po cenach hurtowych
INTROLIGATORNIA
W. Strzedziński
Wilno ul. Trakų (Trocka) Nr. 20

Na wezwanie p. Jaźwińskiego, komunikuje się:

1. „ALSTA" — jest zbyt poważną firmą o wyrobionym kierunku własnym, aby zniżać się do naśladowania wyrobów chałupniczych, niejednokrotnie zaś zostało stwierdzone, właśnie naśladownictwo modeli „ALSTY".
2. Jeżeli p. Jaźwiński posiada własne opatentowane modele uważamy za najprostsze skierowanie sprawy na drogę sądową, co w wypadku stwierdzenia słuszności zarzutów, potrafi zagwarantować zabezpieczenie praw autorskich p. Jaźwińskiego.
3. Wprowadzanie w błąd opinii publicznej w prasie, uważamy za nieudolny chwyt reklamowy, który publikującemu bynajmniej zaszczytu nie przynosi.

„ALSTA"
Dom Przemysłu Artystycznego
Wilno, z. Literacki 11.

Warsztaty elektrotechniczne B. MIKUTONISA

Vilniaus (Wileńska 22)
(Naprzeciw Apteki Miejskiej)
FILIA: Gedimino (dawn. Mickiewicza) 42
Wykonują: Instalacje elektryczne, świetlne, motorowe i dzwonkowe.
Naprawiają: Radioodbiorniki, patefony, wszelkiego rodzaju grzejniki elektryczne jak: piecyki, płytki, żelazka, imbryki i t. p.
Kupują: Radioaparaty, patefony, wszelkiego rodzaju płyty patefonowe, żelazka, imbryki, żyrandole, przepalone żarówki i wszelki sprzęt elektrotechniczny.

Pracownia Meblowo-Tapicerska

Vokiečių (Niemiecka) 1
wykonuje szybko i solidnie wszelkie obstalunki, najchętniej z materiałów powierzonych.
Kupuje forniery, obicia meblowe, wszelką galanterię stolarską i tapicerską.

Zarząd cmentarza Rossa

niniejszym podaje do wiadomości, że dla wypoczynku cmentarnych pracowników w dni świąteczne i wolne od pracy Kancelaria Zarządu jest nieczynną, żadnych spraw pogrzebowych nie załatwia i nikogo nie upoważnia do załatwiania.

PRYWATNA CHEMICZNA PRALNIA J. Bartoszewicz

Trakų (Trocka) 9
Przyjmuje do czyszczenia ubrania i wszelką garderobę.
Specjalność:
KAPELUSZE MĘSKIE.
WYKONANIE SOLIDNE i TERMINOWE.

Naprawa i Kupno Radio - elektrosprzętu

Poszukuję azbestu i miki
Warsztat Radio-elektro-techniczny
S. Sawrasewicz
Wilno, Vokiečių (d. Niemiecka) 9

Płyty gramofonowe

NOWE, UŻYWANE, POBITE
kupię.
R. ŁOSKOT
Wilnaer-str. (Wileńska) Nr 22 róg Gdańskiej.
Tamże naprawia się wszystko, co wchodzi w zakres elektrotechniki.
Radio-warsztat.

Reperacja Zegarków

WYKONANIE SZYBKIE I DOKŁADNE
Trakų (Trocka) 4.
Kupuję stare zegarki i SPRZĘT zegarmistrzowski

Potrzebny tokarz do wyrobów drzewnych. Tamże kupię ogon oraz grzywę końską. Kupię też oponę czarną drutówkę 26 x 2 x 1¾ oraz hamulec, Domininkonų (Dominikańska) 12—21.

ZAWIADOMIENIE
P. Muralis otrzymał z powrotem zakłady fryzjerskie dla Pań przy: Gedimino (d. Mickiewicza) 1
Didžioji (d. Wielka) 52
Vokiečių (d. Niemiecka) 37
Specjalność: „Trwała Ondulacja"

Laboratorium Zębów Sztucznych

przyjmuje wszelkie roboty techniczno-dentystyczne, wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Robota szybka, fachowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
albo frontowe wejście Tilioji (d. Cicha) 4—23.

Zawiadomienie.

Zawiadamiam Sz. Klientelę, że sklep galanterii, naczyń i gastronomii ZOSTAŁ PRZENIESIONY z Didžioji (Wielkiej) 47 na Vilniaus (Wileńska) 28, telef. Nr Nr 145 i 745.
Na Święta nowe towary!
Z poważaniem
Galanteria i Gastronomia.

UWADZE mieszkańców Wilna!

We czwartek 17 b. m.
zostanie otwarta
Kawiarnia - Restauracja „GINTARAS"
przy Vilniaus (Wileńskiej) 25
(dawna restauracja „Luwr")
Lokal odnowiony, komfortowo urządzony. Bogaty program muzyczny — orkiestra i soliści pozwolą spędzić czas w miłej atmosferze.

MEBLE

wykonuje dokładnie, szybko — najchętniej z materiałów powierzonych (saneczki dziecinne)
f-ma
„NORMA"
Wilno, ul. Arklių (Końska) 5

DO WIADOMOŚCI P.P. KUPCÓW!

Już najwyższy czas zaopatrzyć się w towary na okres świąt Bożego Narodzenia.
F-ma Namu Reikmenys
Wilno, ul. Niemiecka 22, tel. 11-89
dostarcza — zabawki, wyroby artystyczne, pogonie, albumy, sztuczne kwiaty, wyroby kosmetyczne.

Butelki Monopolowe

ZAMIENIA SIĘ
na wódkę
Didžioji (Wielka), 15
Vilniaus (Wileńska), 21
Užupio (Zarzecze), 42

Płyty patefonowe

kupuje i zamienia stare na nowe **B. Mikutonis**, Vilniaus (Wileńska) 22 naprzeciw Apteki Miejskiej i Gedimino (d. Mickiewicza) № 42.

Wezwanie.

Wzywam Dom Przemysłu Artystycznego „ALSTĘ" do zaprzestania produkcji zabawek według moich modeli i pomysłów. Jaźwiński Witold, właściciel pracowni zabawek „Witmar", Čiurlionio str. (d. Zakretowa) 32-a/6 m 1

Briefmarken Zentrale

Pilies (Zamkowa) 18—2
poleca p. p. filatelistom cenne znaczki całe zbiory, albumy, koperty i katalogi. Kupujemy pojedyncze znaczki oraz całe zbiory.

Sprzedam płyty gramofonowe

nowe: polki, tanga i t. d. oraz używane płyty od 2 RM. Zamieniam używane płyty na nowe. Basanavičiaus (d. W. Pohulanka) 31/33—11, wejście z podwórka na prawo, codziennie i w dnie świąteczne.

CHEMICZNA PRALNIA I FARBIARNIA „Chemdarbas"

Subaciaus 11 (Subocz)
przyjmuje do prasowania, czyszczenia i farbowania ubrania i wszelkie materiały pod warunkiem dostarczenia mydła lub farby. Wykonanie szybkie i solidne. Godz. przyjęć 8—14.

CAFÉ CLUB

Vilniaus (Wileńska) 33, I piętro poszukuje ORKIESTRY (duet lub trio).

Pracownia Elektrotechniczna

Didžoji (d. Wielka) № 5
poleca NAPRAWĘ kuchenek, żelazek, imbryków i innych grzejników elektrycznych.

Książki dla dzieci i młodzieży

KUPUJE Księgarnia
Pilies (d. Zamkowa) 24
vis à vis kościoła św. Jana

Handelshaus Dom Handlowy „Rotar"

Generalgouvernement
Warszawa
Marszałkowska 81a m. 6
tel. 8-19-31
Materiały piśmienne i elektrotechniczne — Galanteria metalowa — Towary perfumeryjne i kosmetyczne — Szkło i naczynia kuchenne i t. p.
Sprzedaje i wysyła do Ostland.

Najmilsze zabawki NA GWIAZDKĘ

dla grzecznych dzieci poleca
Wytwórnia **ZOMA**
DOMINIKANERSTR. 8.

UWAGA ◆ UWAGA
Strzeżcie się samouków!

Jedynie solidnie i fachowo naprawi kalosz, śniegowiec lub inną rzecz gumową
były pracownik fabryki kaloszy
„Gentleman" Schwarz
Žalgirio (d. Chełmska) 28, m. 1 wejście z zaułka Trimitų (d. Trębacki) № 27

Wytwórnia klumpi i zabawek A. Kondratowicz

Didžioji (Wielka) 47
obok kina „Casino".
poleca ZABAWKI i OBUWIE na drewnianych podeszwach letnie i zimowe. (Zimowe na na podstawie zezwolenia).

Uwaga. Uwaga.
Pracownia „TECHNIKA"

przy ul. Basanavičiaus (d. W Pohulanka) 53-a została przeniesiona na ul. Pylimo (d. Zawalna) 21.

Przyjmuje się

puste butelki monopolowe i zamienia się na WÓDKĘ
Didžioji g-vė (d. Wielka) 18

Różne

AA) Podania, tłumaczenia niemieckie i litewskie. Vilniaus (d. Wileńska) 25—5 (wejście z frontu u fotografa).

A) Stefan Arthur Mauer. Biuro podań w języku niemieckim. Jurgio (z. Św. Jerski) 4—5. Czynne od 8—15.

Chiromantka wróży z rąk, kart i pisma Tilto (Mostowa) 25—7. schody kamienne

Pani, która dnia 11 grudnia bież. roku na ulicy Gedimino d. Mickiewicza niedaleko handlowego sklepu „Vam" ręczny zegarek znalazła i podniosła, prosimy oddać go na ul. Magdalenos (Magdaleny) 2 III piętro, 118 pokój. Za odniesienie wynagrodzę.

Dwa łóżka niklowe łóżeczko i krzesełko dziecinne zamienię na drzewo. Kalvarijų (Kalwaryjska) 41—5.

Dachy czarne, buty nowe № 28 — 29 zegarek „Cyma" zamienię na opał. Gedimino (d. Mickiewicza) 44—25

Foki. Stan dobry. Zamienię na opał Pušų (Sosnowa) 25-1.

Grafolog - chiromanta Wasilewski przyjmuje w ściśle oznaczonych godzinach. Zapisy: sobota—do południa, niedziela po południu Pilies (Zamkowa) 15 m. 7.

Garnitur męski, marengo, w dobrym stanie na wzrost wysoki zamienię na opał. Sprzedam śniegowce na 5—6 lat — 70 RM i szafę kuchenną 80 RM. Mickiewiczstr. (daw. T. Zana 12—5.

Natychmiast zamienię na opał zegarek używany f my „Omega", marynarkę na chłopca lat 15 spodnie na lat 17, pancerny № 10½, z butami, wiadro i drobiazgi. Sprzedam skrzypce 125 RM. — Užupio (Zarzecze) 18 m. 17, od 8—10 i od 14—16.

Płaszcz fokowy damski zamienię na opał lub materiał serwetę, śniegowce na № 38 sprzedam — 60 RM. Tilto (Mostowa) 11-a m. 2.

Tytoń na cienkie włókno do gilz kraję na poczekaniu. Gedimino (d. Mickiewicza) 44 mieszk. 10, II piętro z dziedzińca

Uwaga. Za przywiezienie 10 mtr. drzewa z lasu (26 km. od Wilna) dam połowę. Daukšos (Piwna) 2—13.

W fabryce „Siegfried" przy ul. Svitrigailos 22 znaleziono łańcuszek. Adres znalazcy w Adm. „Gońca".

Wymienię czarny materiał na damski płaszcz. Kupię damski kostium Oferty do Adm. „Gońca" pod „Materiał".

Zielelecznictwo, usuwanie żylaków, szpecących brodawek, kaszaków od godz. 4 do 6 po poł. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4. 2

Zamienię na drzewo oplłowe szafę na ubranie i bieliznę z lustrem Žvirblių (d. Wróbla 9 m 12 a boczna ul. z Archanielskiej) od go z... ny 16 tej

Zamienię męskie nóż... buc... № 9 używane lub fartuszek szkolny na buciki dziecinne na lat 6. Także do sprzedania poduszka (50) RM ...elių (l. S...aniska 1 m 1

Zamienię drzewo na rower męski albo radio aparat. Oferty do Adm. „Gońca" pod „№ 30"

Zapłacę opałem za maszynę ręczną f my „Singer" w dobrym stanie. Oferty tylko w poniedziałek i wtorek do Adm. „Gońca" pod „Irena".

Zgubiony dowód osobisty litewski na nazw. Kowalewskiej Jadwigi proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Kalvarijų Kalwaryjska 125—1.

Zgubione dokumenty na nazwisko: Tomasiewicza i Hryniewicza proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Žveryno (Zwierzyniecka) 16

Zgubiony w Landwarowie dowód osobisty na nazw. Stanisława Sztuca unieważnia się

Zgubiono dnia 8 bm dokumenty: książeczka inwalidzka, kartki żywnościowe i inne na nazwisko Czełokajewa Władysława proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Antakalnio (Antokolska) 91—3.

Zgubiono portmonetkę składaną z metrykami na nazwisko: Pawłowiec Arkadiusz oraz fotografie Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem Jasinskio (Jasińskiego) 17 m. 3

3 mtr. materiału na płaszcz zamienię na ubranie lub materiał. Różnicę mogę dopłacić. Kalinauskio (d. M. Pohulanka) 11 - 2

Kupno i Sprzedaż

Do sprzedania sieczkarnia z wagą używana 1500 RM. Kiernavies (... Świetlana) 32 m. 1.

Do sprzedania dwuletnia koza 850 RM Gražynia (Piękna) 19—1.

Do sprzedania encyklopedia „Świat i Życie", oprawa zupełnie nowa 850 RM., marynarka z grubego białego sukna zakopiańskiego nadaje się na zakopianki; 800 RM. łyżwy damskie Nr. 37 25 RM., łóżko polowe na sianie z materacem 250 RM. Kestučio (d. Gedyminowska) 13-a—4

Futro fokowe lub żakiet wymagające reperacji kupię. Palangos (d. Poznańska) 3—5b, od 13—15 godz. —1

Kupię kożuszek dziecinny w dobrym stanie dla dziecka do lat 6-ciu buciki i kalosze Lvovo (Lwowska) 13-c—7

Kupię bryczesy na wzrost średni, najchętniej oficerskie, zielone. 16 Vasario (d. 3 Maja) 10—44.

Kupię dobry patefon walizkowy. Lvovo (Lwowska) 75-a — 8.

Kupię Leica lub inny podobny obiektyw. Didžioji (Wielka) 8—3, fotograf.

Kredens 800 RM. szafę oszklon. 180 RM. stół rozsuwany i 2 krzesła 180 RM, pianolki Nr 37 140 RM., torebka 200 RM., ... 160 RM. Oraz drobiazgi kuchenne sprzedam. V. Ruktinės (d. Derewnicka) 12—2.

Klinika „Lalek". Reperacje sprzedaż śpiących lalek. Žvirblių (Wróbla) 9—14, przedłużenie Smoleńskiej). —3

Kupię, względnie wymienię na coś plecak. Pilies (Zamkowa) 1—3, Antykwariat Szlaki —1

Kwiaty sztuczne jedwabne używane kupi sklep Palangos (Poznańska) 1

Kupię natychmiast kowadło do kuźni. Waga około 50 kg lub więcej Trakų Trocka) 10, do dozorcy

Kupię 150—250 kg magnezitu na nalewy do kamieni młyńskich i pas transmisyjny 6 cali 3 mtr Traidenio (d Litewska) 30, od 11—4 godz

Kupię okrągły metrowy masywny stół Antakalnio (Antokolska) 8-a—1

Marmurowy blat od stolika kupię. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „Marmur"

Ogon ... bilonówkę nową lub w bardzo dobrym stanie nabędę. Oferty z podaniem ceny kierować do Adm. „Gońca" pod „Balonówka"

Sprzedam piecyk kaflowy na dwie fajerki i trzy metry rur 200 RM. dwie pary łyżew á 45 RM., oraz tapczan 200 RM. Žvirblių (l. Wróbla) 9-7

Sprzedam damski płaszcz zimowy 1500 RM i kurtkę męska 400 RM. Anglių (Węglowa) 21 m. 1

Sprzedam nowy patefon walizkowy z płytami 800 RM ładny duży kołnierz lisa 00 RM., 4 pary męskich pantofli używanych w dobrym stanie 100 RM 2 marynarki: nowe po 500 RM. Oglądać od godz 9 - 12 i 18 — 20. Vokiečių (Niemiecka) 20 m. 2-a

Sprzedam żeazne sanki sportowe 50 RM łyżwy 25 i 26 Nr po 50 RM mandolinę płaską 40 RM. skórki królicze po 10 RM oraz króliki od 20 RM Panevėžio (Nieświeska) 3a m 1

Sprzedam zegar ścienny „Backera" 500 R. firanki 120 RM. nowoczesną szafę do ubrania zamienię na zwykłą buty z cholewami Nr. 28 na szczupłą nogę, dziecinne zakopianki na 10-12 lat na opał. Baltupio (Bołtupska) 14—3

Sprzedam spacerówkę w dobrym stanie 200 RM. Lvovo Lwowska 26a — 1

Sprzedam 2 fotele 200 RM. szafkę 300 RM. Lab arių (Dobroczynny zauł) 2a—7 godz. 9 12 i od 14-16.

Sprzedaję deszczówki Nr 4 RM 200, 2 pary męskich używanych pantofli Nr 28½ po RM 40, 2 damskie kapelusze, po 10 RM. koszulki i wełnianą czapeczkę dla niemowlęcia á 15 RM Sventikų (Popowska) 4—3.

Sprzedam płaszcz zimowy damski 380 RM bluzkę 40RM pilotkę i apaszkę po 20 RM. Stepono (Stefańska) 4—1

Sprzedam warsztat stolarski 180 RM płytę marmurową czarną 200 RM. łóżko dziecinne z materacem 190 RM ramy do obrazu dobre. Birutes (Fabryczna) 34-1d.

Sprzedam szafy od 400 RM Utenos (Mętna) 27—1.

Sprzedam nową ciepłą kurtkę z futrzanym kołnierzem za 700 RM. wannę cynkowaną 200 RM. i piecyk żelazny 150 RM, Gedimino (Mickiewicza) 47—2

Sprzedam z gęsiego puchu w dwóch wsypach w pokrowcu pierzynę 600 RM. Kupię dobry materac dł. 1.80 Zaułek Batorego 7—1

Sprzedam płaszcz męski zimowy na wzrost średni 80 RM. poduszkę 70 RM samowar 100 RM., kalosze 60 RM., kołnierz damski 200 RM. Artilerijos (Artyleryjska) 1—1

Sprzedaję stoły i wieszak 300 RM. biurko 100 RM. 16 Vasario (3 maja) 7-11

Sprzedam wózek głęboki 40 RM. i łóżeczko dziecinne 30 RM. Zgłaszać się tylko wtorki i piątki godz. 13-16 Gedimino (Mickiewicza) 19—16

Sprzedam garnki 120 RM. lustro 200 RM. kołnierz 600 RM. Tilto (Mostowa) 11a—1. godz. 3-5

2 łóżka drewniane eleganckie z materacami 160 RM. i poduszki duże 30 RM. patefon walizkowy w b. dobrym stanie 65 RM sprzedam lub zamienię. Gedimino (d. Mickiewicza) 31—6

Zęby sztuczne używane kupuję Skapo (Skopówka) Nr 9 m 11 g 10—15 —1

Praca

Potrzebna służąca Palangos (d. Poznańska) 1—4 b. róg Vilniaus (Wileńskiej).

Potrzebny szeger do samodzielnej pracy. Zgłaszać się: Vilniaus (Wileńska 10—11

Potrzebny ... Tamże potrzebna gospodyni do roboty i gospodarz na wieś i robotnica do lżejszej pracy. Porozumieć się od 8 do 12 godz Antakalnio Antokolska 8 a—1.

Potrzebna dziewczynka do pomocy domowej Odminų (d. Garbarska 16—14

Potrzebni stolarze i ... do 15. Fabryka zabawek Vilniaus (Wileńska 21—)

Potrzebna gosposia do małej rodziny. Warunki dobre Mindaugo (d. Słowackiego) 19—6

Uczeń - terminator poniżej lat 16 potrzebny w zakładzie fotograficznym Ožeškienės (Orzeszkowej 3—2.

Nauka i wychowanie

Języków obcych uczy Dr. Maria Szwejkowska Pojedyncze i trzyosobowe lekcje. Totorių (Tatarska) 5—1

Lekcje śpiewu oryginalna włoska metoda piękna dykcja, piano, emisja szybkie postępy Przygotowanie do sceny. Eugenia Targońska Uosto (Portowa) 6—9

Prywatne lekcje pisania na maszynie (zniżka cen) Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12.

Lokale

Bardzo zapłacę za mały umeblowany pokoik z niekrępującym wejściem w śródmieściu (bliżej Zielonego mostu) Oferty składać do Adm. „Gońca" pod „Samotny".

Poszukuję pokoju elegancko umeblowanego w centrum miasta (dla samotnego). Zgłoszenia do Hotelu „Bristol" № pokoju 76. —1

Handel i Przemysł

Reperuję kalosze i śniegowce i wszelkie wyroby gumowe. Tamże skupuję stare gumowe obuwie i gumę. Pylimo 8, Zawalna) 57—47, podwórko.

Na choinkę

Lichtarzyki plecione do świeczek. Tamże robię pudełka do posyłek rozmaitych rozmiarów. Žveryno (Zwierzyniecka) 16—3.

KUPIĘ

nowoczesne gabinetowe meble klubowe: kanapę i dwa fotele. Jogailos (Jagiellońska) 8—12. —1

Ostrzenie ŁYŻEW

tanio i szybko Warsztat ślusarski. Vilniaus (Wileńska) 8. —1

KUPIĘ KIERAT

Lvovo (Lwowska) 3—1. 5612—1

KUPIĘ Patefon

walizkowy 2-sprężynowy w bardzo dobrym stanie.
Zgłaszać się: Pilies (Zamkowa) 22—3. —1

Lekarze

Dr Med.
Wiktor Fieskow
Choroby nerwowe wewnętrzne. Uosto (Portowa) № 3 m. 1. Ordynuje od 12 — 14 16—18

Dr. Orłowski Romuald
przyjmuje od godz ... r. do ... r od 2 pp do 6 w ecz. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

Dr. J. Olszewski
Choroby nerwowe Rentgen Elektroterapia Wallstr. (d. Zawalna) 23 godz. przyjęć 15—18

Dr. Edmund Ancewicz
b. asystent kliniki U.S.B. Choroby uszu, nosa i gardła Uosto (d. Portowa) 3—4. Przyjmuje od g. 9—11 i 15—18

Lekarz-Dentysta
Wł. Jasiński
wznowił przyjęcia. Przyjmuje od 9 — 13. o 15—18. Jogailos (Jagiellońska) 8 — 1.

Dr. Med.
Zana Jurzenkowa
Choroby skórne, weneryczne kobiece.— Przyjmuje od 8 — 5 od 17—19. Jogailos (Jagiellońska) 16—6.

Dr. K. Sokołowski
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 2.30 do g. 3.30 od ... — ... g. w. Vilniaus (Wileńska 30, m 14

Dr. Med
Kazimierz Łukiewicz
Spec. Choroby skórne weneryczne, Vilniaus (Wileńska) 28. m. 3 Przyjm od 15—18.

Dr. med. F. Malai
Choroby wewnętrzne wznowił przyjęcia Lvovo (Lwowska) 13 n. obok Kalwaryjskiej Przyjmuje: w poniedziałki, środy i piątki od godz 15—18, wtorki, czwartki i soboty od godz 17—19

Dr. Med.
Kazimierz Bieliński
Choroby skórne i weneryczne Žygimantų (Zygmuntowska) 13 m 11 Przyjmuje od 8—9 i od 1—4.

Dr. O. Abramowiczowa
Choroby kobiece akuszeria Kaštonų (Kasztanowa) 7—7. Wznowiła przyjęcia. Od 9—12 i 15—17.

Dr. Szwajg
były Ordynator Lecznicy Ocznej Św. Józefa Choroby oczu. Przyjmuje od godz. 10 do 12 Uosto (Portowa) 12. m. 2.

Dr. Med.
Leon Dutkiewicz
Choroby uszu, nosa i gardła Jogailos (Jagiellońska) 7 — 9. Ordynuje od g 12—13 od 15—16.

Dr. W Wołodźko
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje w godz. 8—11 i 15—18 Wallstr. (Zawalna) 22

Dr. J. Czesnowska
choroby kobiece Tilto (Mostowa) 2—12 11.30—13 i 15.30—17.

Akuszerki

Maria Brzezina
Liubarto (d. Grodzka) 27—1. Zwierzyniec.

J. Korcanowa
Olandų (Holenderna) 1—1

Maria Łaszerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w. Jasinskio (Jasińskiego) 7 — 6

St. Jasińska
Lvovo (d. Lwowska) 57 —

W. Śmiałowska
Pilies (Zamkowa) 26 — 6

Zankowicz - Ostrykiska
z wieloletnią praktyką. Wilno, Sodų (Sadowa) 15—23

NUTY

ZNACZKI DO ZBIORÓW
kupuje i sprzedaje
J. Zdanowicz
Vilniaus (Wileńska) Nr. 7.

Przed kupnem i sprzedażą radioaparatu, sprawdzanie emisji lamp i fachową poradę u klienta uskutecznia warsztat JASIUNASA Aušros Vartų (Ostrobramska) 20

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (I piętro). Telefony: Redaktor Naczelny 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99, Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10—13. Redaktor przyjmuje od godz. 12—14. Administracja czynna od godz. 8—16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fenigów. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie Wydawca-redaktor: Czesław Ancerewicz.